

SZZ Globální udržitelný rozvoj – specializace Mezinárodní rozvoj

Globální udržitelný rozvoj

1. **Pokrok a rozvoj** (pokrok, klasifikace zemí, globální cíle, CBA, ekonomická aktivita, rozvoj, subjektivní blahobyt)
2. **Chudoba a nerovnost** (koncepty, měření a ukazatele, globální chudoba a nerovnost, vztah k rozvoji a životnímu prostředí, politika)
3. **Populace a ekonomický růst** (demografická tranzice, fertilita a populační politika, příčiny a modely ekonomického růstu, konvergence, růst–nerovnost–chudoba)
4. **Udržitelnost a rozvoj** (silná/slabá udržitelnost, upravené čisté úspory, ekologická stopa, planetární meze, udržitelnost–populace, udržitelnost–růst–decoupling)
5. **Finance, obchod a udržitelný rozvoj** (rozvojová a environmentální pomoc, efektivní altruismus, financování globálních a lokálních veřejných statků, platby za ekosystémové služby, obchod–rozvoj, obchod–životní prostředí)
6. **Dlouhodobá budoucnost** (populační etika, diskontování, longtermismus, existenční rizika)
7. **Instituce a udržitelný rozvoj** (tragédie společných statků/commons, teorie her, správa kolektivních statků, globální společné statky)
8. **Environmentální nerovnost a spravedlnost** (příčiny a dimenze environmentální spravedlnosti, indikátory environmentálních nerovností, spravedlivá transformace)
9. **Udržitelný rozvoj a aridní oblasti** (ekvilibriální a neekvilibriální dynamika, nosná kapacita, politická ekologie narativy degradace, životní strategie)
10. **Udržitelný rozvoj a oblasti tropických lesů** (příčiny a dynamika změny lesní pokrývky, teorie lesní tranzice, role pozemkové renty, politická ekologie a narativy degradace, životní strategie)

Mezinárodní rozvoj

1. **Demokracie** (definice konceptu; liberální demokracie vs. minimální demokracie; demokracie s přívlastky; omezení a výzvy demokracie: vnitřní a vnější)
2. **Nedemokratické režimy** (klasifikace; charakteristiky autoritářských a totalitních režimů; hybridní režimy)
3. **Tranzice** (faktory vedoucí k tranzicím, proces a fáze tranzice, výzvy a překážky konsolidace; ilustруйте na příkladech)
4. **Good governance** (definice; základní pilíře; měření; rozdíl mezi správou věcí veřejných/governance a vládou/government; příklady strategií podpory dobré správy věcí veřejných; ilustруйте na příkladech)
5. **Postkoloniální přístupy v rozvoji** (koloniální dědictví v rozvojové spolupráci, mocenské nerovnosti Sever–Jih, perspektiva střední a východní Evropy, dekolonizace znalostí)
6. **Nezamýšlené důsledky rozvojové spolupráce a humanitární pomoci** (důvody pro zkoumání nezamýšlených důsledků, typy nezamýšlených důsledků – efekt odporu, vliv pomoci na konflikt, efekt marginalizace, vliv pomoci na chování příjemců a dalších skupin atd., příčiny vzniku a vliv na jednotlivce a komunity v zemích příjemců, možnosti, jak jim předcházet. Ilustруйте na příkladech)
7. **Individuální dárcovství a filantropie v rozvojové spolupráci a humanitární pomoci** (rozdíly mezi Oficiální rozvojovou spoluprací (ODA) a individuálním dárcovstvím, definice, motivace k individuálnímu dárcovství v rozvoji, role soukromých nadací, fungování nadací, filantropie miliardářů, kritika role velkých soukromých nadací a filantropie miliardářů. Ilustруйте na příkladech)
8. **Migrace a rozvoj** (vztah migrace a rozvoje, remitence jako rozvojový nástroj, dopady migrace na komunity, monitorování vysídlení, vysídlení v důsledku rozvojových projektů)
9. **Lokalizace rozvojové a humanitární pomoci** (geopolitické trendy v lokalizaci pomoci, finanční toky a měření indikátorů lokalizace, asymetrie pomoci, lokální aktéři)
10. **Transparentnost rozvojové pomoci** (vztah k efektivitě pomoci, přerušovaná zpětná vazba, měření transparentnosti pomoci, dostupnost/availability a přístupnost/accessibility dat, prostorová transparentnost, faktory ovlivňující transparentnost pomoci)

V rámci těchto okruhů se předpokládá schopnost propazovat daná témata s látkou ostatních povinných předmětů.

SZZ Globální udržitelný rozvoj – specializace Tranzice k udržitelnosti

Globální udržitelný rozvoj

1. **Pokrok a rozvoj** (pokrok, klasifikace zemí, globální cíle, CBA, ekonomická aktivita, rozvoj, subjektivní blahobyt)
2. **Chudoba a nerovnost** (koncepty, měření a ukazatele, globální chudoba a nerovnost, vztah k rozvoji a životnímu prostředí, politika)
3. **Populace a ekonomický růst** (demografická tranzice, fertilita a populační politika, příčiny a modely ekonomického růstu, konvergence, růst–nerovnost–chudoba)
4. **Udržitelnost a rozvoj** (silná/slabá udržitelnost, upravené čisté úspory, ekologická stopa, planetární meze, udržitelnost–populace, udržitelnost–růst–decoupling)
5. **Finance, obchod a udržitelný rozvoj** (rozvojová a environmentální pomoc, efektivní altruismus, financování globálních a lokálních veřejných statků, platby za ekosystémové služby, obchod–rozvoj, obchod–životní prostředí)
6. **Dlouhodobá budoucnost** (populační etika, diskontování, longtermismus, existenční rizika)
7. **Instituce a udržitelný rozvoj** (tragédie společných statků/commons, teorie her, správa kolektivních statků, globální společné statky)
8. **Environmentální nerovnost a spravedlnost** (příčiny a dimenze environmentální spravedlnosti, indikátory environmentálních nerovností, spravedlivá transformace)
9. **Udržitelný rozvoj a aridní oblasti** (ekvilibriální a neekvilibriální dynamika, nosná kapacita, politická ekologie narativy degradace, životní strategie)
10. **Udržitelný rozvoj a oblasti tropických lesů** (příčiny a dynamika změny lesní pokrývky, teorie lesní tranzice, role pozemkové renty, politická ekologie a narativy degradace, životní strategie)

Tranzice k udržitelnosti

1. **Antropocén jako geologická epocha** (definice – stratigrafie, environmentální změny, odlišení od předchozích období – holocén, zbytek kvartéru, podmínky přijetí antropocénu jako oficiální geologické epochy a související diskuse, stratigrafický pohled vs. pohled ESS)
2. **Symptomy antropocénu** (antropogenní změny v povrchových strukturách a procesech planety: změny v klimatických, hydrologických a terestrických procesech)
3. **Antropocén jako příběh vzestupu člověka** (milníky při hledání markeru, změna pohledu na roli člověka ve vývoji planety – modernistický vs. antropocenní pohled)
4. **Antropocenní narativy** (přírodovědný, ekomodernistický, katastrofický, sociálně-kritický, post-přírodní; analýza jednotlivých narativů: co každý z nich zdůrazňuje a co zakrývá, co považuje za žádoucí a za nežádoucí, jaké příčiny a důsledky předpokládá)
5. **Antropocén jako paradigma** (změna našeho porozumění časovým rámcům – historickému a geologickému času, vztahu přírody a kultury, vztahům: věda-politika-hodnoty, a vnímání budoucnosti lidstva)
6. **Konstitutivní prvky moderní společnosti a jejich vztah k environmentálním otázkám** (základní rysy tržní společnosti, emancipace a individualizace, biografická řešení, riziková společnost)
7. **Kapitalismus a (ne)udržitelnost** (společnost běžícího pásu výroby a spotřeby – aktéři a vzájemné závislosti; imperiální způsob života (IML) – jeho rysy, sociální reprodukce, rozdíly oproti teorii světového systému, jak IML překonat)
8. **Sociální psychologie environmentálních problémů** (zpracování a vyhodnocování informací, kognitivní filtry – teorie i příklady; kulturní a hodnotové faktory ovlivňující postoje veřejnosti)
9. **Obrana, nedůvěra a odpor vůči environmentální agendě** (individuální obrany, společenská organizace popření, typy nedůvěry k environmentální agendě a jak ji překonávat, ekonomický a ideologický odpor, klimaskepse a hodnoty za ní)
10. **Společenská změna** (bariéry tranzice k udržitelnosti – politicko-ekonomické, společensko-kulturní, etické/hodnotové, psychologické; strategie společenské změny – logiky a cíle strategií; od dílčích iniciativ ke strukturálním změnám)

V rámci těchto okruhů se předpokládá schopnost provazovat daná témata s látkou ostatních povinných předmětů.